

UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINSKEGA DRUŠTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 10.

Ljubljana, dne 25. oktobra 1938.

Leto III.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Izhaja enkrat mesečno.

Fuzija

Ko se je prvokrat sprožila misel, da bi bi bilo umestno, da se združi delovanje ljubljanskega in mariborskega društva upokojencev v eno društvo, oziroma, da bi se mariborsko društvo preosnovalo v avtonomno podružnico ljubljanskega društva, ker se je postavilo načelo, da naj bo v vsaki banovini samo eno tako društvo zaradi enotnejše organizacije in zaradi enotnejšega nastopanja in poslovanja, si ne bi bili mislili, da bi mogla taka misel povzročiti toliko odpora, sporov, nesporazumljenj in sovražnosti, kakor se je to zgodilo pri mariborskem društvu.

Čiste in zgolj stvarne namere ljubljanskega društva niso našle pravičnega odmeva pri odbornikih mariborskega društva, med katerimi so se pač našli uvidetni gospodje, ki so se z veliko energijo in odločnostjo oklenili te ideje in vztrajno delali za doseg tega cilja. Nasprotniki pa so zagovarjali svoje stališče in ga zagovarjajo s tem večjo trmo in trdovratnostjo, čim manj imajo argumentov za svoje trditve.

To vprašanje je prišlo že večkrat na dnevni red občnega zbora mariborskega društva, toda vselej je znal odbor tako pripraviti razpoloženje v članstvu, bodisi, da članom ni odkrito povedal ponudb ljubljanskega društva ali da jih je skušal z raznimi razlogi zavesti, da je bil predlog za združitev vedno odklonjen.

Šele letos dne 31. julija se je na zahtevanje potrebnega števila članov vršil izredni občni zbor mariborskega društva z edino točko dnevnega reda: „razpravljanje o združitvi mariborskega in ljubljanskega društva“. Znano je še, kako burno je potekel ta občni zbor, verjetno v prvi vrsti po krivdi trdovratnih nasprotnikov predloga, in kako se je končal brez uspeha, ker je predsednik glasovanje prekinil in zaključil občni zbor, ne da bi se glasovanje končalo.

Propagatorji združitve pa niso mirovali in tako se je za dan 25. septembra sklical nov izredni občni zbor, oziroma nadaljevanje izrednega občnega zbora z dne 31. julija t. l., na katerem naj bi se izvršilo samo glasovanje o predlogu, ali se naj mariborsko društvo upokojencev združi z ljubljanskim društvom, oziroma

preosnuje v avtonomno podružnico ljubljanskega društva.

Nasprotniki združitve so pred občnim zborom zopet razposlali letak med člane z vabilom na občni zbor in so pri tej priliki zopet ponavljali iste trditve, ki smo jih že neštetokrat ovrgli. Pred dnem občnega zbora pa so izredni občni zbor nenadoma odpovedali, ne da bi se mogli vsi člani o tem obvestiti. Vendar se je na kraju zborovanja zbralo dokaj članov kljub temu, da je odbor postavil pred Narodnim domom straže, ki naj bi prihajajoče člane odvrčale od udeležbe. Ker pa je policijsko oblastvo, izjavilo, da se glasovanje lahko vrši, je prevzel predsedstvo najstarejši navzoči član odbora gospod Josip Purkhart, zapisnikarstvo pa gospod podpolkovnik Cvirn in tako se je pol ure po določenem času, ko je postal občni zbor sklepčen ob vsakem šte-

vilu navzočih članov, izvršilo glasovanje, katerega rezultat je bil, da je 20 članov glasovalo za združitev, dva člana pa proti združitvi.

Ni nam znano, kaj so sedaj ukrenili nasprotniki združitve in kakšnih sredstev se bodo poslužili, da eventualno razveljavijo sklep občnega zbora. Zdi se nam, da stvar še ni odločena in mirno čakamo na nadaljni razvoj tega vprašanja, ki je dvignilo toliko prahu in v taki meri razburilo duhove mariborskih upokojencev. Želeli bi, da bi nasprotniki združitve stvarnejše gledali na to vprašanje in da bi ne videli raznih pošasti in nevarnosti, bi jim naj bi pretile iz Ljubljane, temveč da bi imeli v prvi vrsti pred očmi to, kako ojačiti in okrepiti nastop upokojencev nasproti vladi, ki je gluha in slepa za naše želje in prošnje, da bi vendar s skupnimi močmi čimprej priborili izboljšanje gmotnega položaja vseh upokojencev.

Povišanje uradniških plač in pokojnin bi bilo v državnogospodarskem oziru opravičeno

(Konec.)

Že nekaj let stremijo vlade naše države za tem, da bi izboljšale položaj kmetijskega stanu z ureditvijo odplačevanja kmetijskih dolgov. Kakšen uspeh so imeli prvi taki poskusi, je znano. Delovanje bank je bilo dalje časa ustavljeno, v bankah naloženi domači kapital zamrznjen in tako vsa podjetnost ovirana in marsikateri varčevalec, ki je imel svoje prihranke v bankah in v hranilnicah in jih ni mogel dvigniti, je bil prisiljen k samomoru.

Zakaj ne poskusi država s povišanjem uradniških plač in pokojnin pomagati kmetom? Znano je, da mora kmetica skrbeti za izdatke kuhinjskega gospodarstva. Zato ji služijo dohodki iz prodaje mleka, jaje, perutnine in vrtnih in poljskih pridelkov na drobno. Ako proda kmetica na tržni dan vse, kar je prinesla na trg, lahko nakupi za svoje gospodarstvo soli, kave, sladkorja in drugih specerij in lahko

prinese tudi še za moža paket tobaka. Niti država, niti kmet bi ne imela škode, ako bi se povišale uradniške plače in pokojnine, ker sta uradnik in upokojenec najboljša odjemalca za kmetijske pridelke na drobno.

S primernim zvišanjem uradniških plač in pokojnin bi se gotovo dvignil tudi življenjski standard uradnikov in upokojencev, kar bi gotovo tudi ugodno vplivalo na dohodke občin, banovin in države. Zakaj poraba predmetov, ki so zavezani trošarini, banovinskim davščinam in monopolu, bi se gotovo znatno dvignila. Skromni dohodki državnih uslužbencev in upokojencev imajo za posledico zmanjšanje prodaje. To se izraža v tožbah malih obrtnikov in malih posestnikov. Državni uslužbenci in upokojenci ne morejo mnogo prispevati k odpravi tega stanja, ker so njihove plače prepričilo odmerjene in pokojnine preveč prikrajšane. Bogatini

iz povojne dobe pa varčujejo in nalagajo svoj denar v hišah in zemljiščih. V predvojni dobi so živeli bogatini tudi temu primerno in so dali tudi drugim živeti. S potrošnjo, ki je bila nekoč običajna pri bogatinih, je prišlo mnogo denarja med lju-

di; ker tega denarja danes ni v obtoku, naj bi država odpomogla temu zlu na ta način, da primerno zviša plače uradnikom in pokojnine. Pri tem ne bo imela tako slabih izkušenj kakor pri poskusih kmet-ske razdolžitve.

I. W.

Nekaj o invalidih

Čez nekaj dni bo minilo 20 let od konca svetovne vojne. Skozi ves ta čas se vleče vprašanje vojnih invalidov, pa še ni prišlo do končne rešitve, niti ne do končnega reševanja tega vprašanja.

Poskušalo se je rešiti to tako važno, pa tudi bolešno vprašanje z invalidskim zakonom iz leta 1925 in 1929. Pri izvrševanju teh zakonov so se pojavile razne težave kot neprebrodilive in nastala je potreba izdaje novega invalidskega zakona, v katerem bi bile odstranjene vse dosedanje težave in ki bi popolnoma zadovoljeval vse invalide.

„Vojni invalid“ piše v svoji številki 34. z dne 21. avgusta 1938.:

„Nam je zelo drago, da nam je gospod Cvetković dal priliko, da skupno razpravljamo o tem vprašanju, ki dandanes tako zanima vojne žrtve v naši državi. Tudi to je dokaz več, da gospod minister socialne politike misli na nas in na svoje započeto delo, ki ga je treba v završni fazi kronati s popolnim uspehom. Situacija pa se v stvari, kakor smo že trdili, od junija meseca ni izpremenila. Vse alarmantne vesti so brez vsake osnove in ostanejo samo ugibanja ali namerna zavlačevanja.“ Tako piše v najlepši formi in polni nade v dober završetak invalidskega vprašanja „Vojni invalid“.

To bi bil neke vrste obliž na tiste neštivilne in brezprimerne muke, ki so jih vojni invalidi pretrpeli v teh 20tih letih. Pravim, to bi bil obliž, ako se ne bi v istem času pojavljali strup.

Verujem v dobro voljo in v plemenito namero gospoda ministra. Cenim požrtvovalno in pravilno delo vodstva združenja vojnih invalidov, in to v polni meri zato, ker mi je dobro znan projekt novega invalidskega zakona, ki ga je uprava tega čestitega združenja sestavila strokovno in za vse invalide brez razlike dobronamerno predložila.

Omenjena uprava se je pravilno držala načela dosedanjih zakonov iz leta 1925 in 1929., v katerih ni niti sence razdeljenosti na prečane in neprečane.

Mislím, da se pod pojem „vojni invalid“ more uvrstiti samo faktični vojni invalid in da se v teh vrstah niti more niti sme izvajati ali celo izvesti neka klasifikacija na prečane ali neprečane, ali celo na plemenske vrste in označbe, ker bi to samo moglo škodovati stvari sami in to se vse ne sme zato, ker niti eden vojni invalid, naj je bil ranjen kjerkoli in kadarkoli v svetovni vojni, ali kjerkoli je postal invalid po v vojni pridobljeni bolezni — ni postal to po svoji

volji, niti ni mogel postati vojni invalid!

Neke vplivne osebnosti nam zatrjujejo — in to niso „samo ugibanja ali namerna zavlačevanja“, nego nepobitna fakta, da je komisija v projektu zakona, ki ga je sestavilo Udruženje vojnih invalidov, v celoti črtala § 126 in da je v svojih §§ 130 in 131 vnesla popolno plemensko razdelitev med invalide — kar dosedaj tudi po slabših zakonih ni veljalo.

V zvezi s tem, kar sem zgoraj citiral iz „Vojnega invalida“, sem trdno uverjen, da gospod minister ne bo dovolil, da se v

vrste invalidov uvede zakonskim potom plemenska delitev, ker se to protivi, kakor sem to že dokazal, samemu pojmu „vojni invalid“, glavno pa, ker se to protivi intencijam kraljevske vlade glede odstranjevanja plemenske strasti. Saj vendar ne bomo danes po 20 letih borbe za pravilno rešitev tega, kakor smo rekli, bolešnega vprašanja uvajali še razdor med te že itak nesrečne vojne žrtve.

Trdno verujem v neomajno in dobro namero gospoda ministra in v tej veri čakamo na boljšo bodočnost, ker bi drugače bilo celo to bolje, da tako skazeni projekt ne postane zakon, temveč naj ostane vse po starem!

Eden izmed težkih invalidov.

Opomba uredništva.

Zelo radi prinašamo v celoti ta zanimivi članek, in to tembolj, ker je v vrstah našega društva veliko število invalidov, ki jih bo to vsekakor važno vprašanje zanimalo.

Zapisnik

o izrednem občnem zboru Društva državnih in samoupravnih upokojencev v Mariboru, ki se je vršil dne 25. septembra 1938 ob 8. uri v Narodnem domu. Občni zbor je bil sklican od 51 članov v smislu § 17 društvenih pravil potom pristojne policijske oblasti v Mariboru.

Dnevni red.

1. Nadaljevanje dne 31. 7. t. l. prekinjenega izrednega občnega zbora in glasovanje o predlogu za združitev mariborskega društva upokojencev z banovinskim društvom v Ljubljani.

Ker ob določeni 8. uri ni bil navzoč predsednik in ne podpredsednik, je izredni občni zbor v smislu 3. odstavka § 16 društvenih pravil otvoril in vodil odbornik g. Purkhart Josip.

Po pozdravu navzočih je občni zbor radi odsotnosti tajnika izvolil za zapisničarja g. podpolkovnika v p. Frana Cvirna, za overovatelja zapisnika pa gg. Humar Ivana in Bregant Hinkota.

Nato javi predsedovatelj, da občni zbor glasom 2. odstavka citiranega § 16 pravil ni sklepčen, ker ni navzoča ena četrtnina članov, in da se bo vsled tega pol ure pozneje vršil drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki pa bo glasom citiranega člana pravil sklepčen ob vsakem številu udeležencev.

Po polurni prekinitvi se je občni zbor nadaljeval.

Predsedovatelj javi, da je bil današnji izredni občni zbor sklican na zahtevo 51 članov, ki so, opiraje se na § 17 društvenih pravil, s predložitvijo dnevnega reda glasom citiranega § 17 prosili predstojništvo Mestne policije za razpis današnjega izrednega občnega zbora. Vsled te vloge je bil dne 1. sept. t. l. predsednik društva g. dvorni svetnik dr. Kronvogel Josip pozvan na policijo, a namesto njega pa sta

prišla oba podpredsednika gg. Vrbnjak in dr. Žmavc. Ta dva sta se na policiji zavezala, da bosta sklicala izredni občni zbor za danes, kajti drugače bi se bila ta naloga poverila predlagateljem.

Predsedovatelj ugotavlja, da je bil dan izrednega občnega zbora kot nadaljevanje dne 31. 7. prirejenega izrednega občnega zbora pravilno razglašen potom časopisja in tudi pravočasno prijavljen policijski oblasti, torej pravilno sklican v smislu §§ 16 in 17 društvenih pravil. Temu nasproti pa ugotavlja predsedovatelj, da je upravni odbor društva dne 23. sept. t. l. na lastno pest brez sporazuma in obvestila predlagateljev razglasil po časopisju, da se občni zbor dne 25. sept. ne more vršiti in da se preloži na dan 9. okt. t. l. Ta preložitve pa je neveljavna, ker je izvršena samolastno proti željam, zahtevam in intencijam velike večine članstva. Radi tega so predlagatelji sklenili, da se diktatu upravnega odbora ne uklonijo, ker je jasno, da hoče upravni odbor s tem taktiziranjem samo zavlačevati odločitev o glasovanju, in sklicatelji vztrajajo na tem, da se izredni občni zbor, kakor je bil v smislu pravil in zakona o društvih in zborovanjih pravilno sklican, tudi danes izvrši. Nato predsedujoči pojasni, da je na dnevnem redu glasom prijave policiji samo glasovanje o združitvi ali nezdržitvi obeh društev in prosi za tozadevni predlog. Nato stavi član g. Rajšp predlog, da se naj izvrši združitev mariborskega društva z banovinskim društvom v Ljubljani in da naj se glasuje z dviganjem rok, predsedovatelj pa da ta predlog na glasovanje.

Za združitev obeh društev glasuje 20 navzočih članov, proti pa 2 člana. Predsedovatelj ugotovi, da je predlog sprejet z veliko večino glasov in izjavi, da bo po 1 izvod tega zapisnika predložil predsed-

ništvu društva, mestni policiji in predsedstvu banovinskega društva v Ljubljani.

Član g. Jare predlaga, da naj se izvoli 6 članski odsek za izvršitev združitve obeh društev, predlog pa je bil odklonjen, ker ni na dnevnem redu in se vsled tega o njem ne more sklepati.

Ker se k tej točki nikdo več ne oglasi k besedi, predlaga član g. Veljak zaključitev izrednega občnega zbora. Predlog se soglasno sprejme, nakar predsedovatelj izredni občni zbor zaključí ob 8.45 s pripombo, da se je občni zbor izvršil danes **z izrečnim dovoljenjem policijske oblasti.**

DODATEK.

Ker predlog člana g. Jareta, da naj se izvoli 6 članski odsek za izvršitev združitve obeh društev ni mogel biti sprejet na današnjem izrednem občnem zboru, ker ni bil na dnevnem redu, zahtevajo sklicatelji kot izvršitelji sklepov današnjega občnega zbora v imenu velike večine članstva mariborskega društva, da:

1. Društveni odbor mariborskega društva pravočasno ukrene vse potrebno, da bode 1. jan. 1939 moglo začeti poslovati preustrojeno banovinsko društvo v Ljub-

ljani kakor tudi avtonomna podružnica v Mariboru.

2.) Ljubljansko društvo se naproša, da iz istega razloga in v isto svrhu pravočasno potrebno ukrene, zlasti čim preje spremeni pravila; v teh naj bo zajamčena avtonomija podružnice v Mariboru na tak način, da tozadevnih določil ne bodo mogli poznejši občni zbori spreminjati brez sporazuma z mariborsko podružnico.

3. Da nas ljubljansko društvo v smislu dogovora že od danes naprej zastopa pri vseh akcijah na zunaj.

4. Ako bi mariborski društveni odbor ne hotel priznati veljavnosti današnjega izrednega občnega zbora in bi še nadalje deloval proti združitvi, ki jo zahteva večina članstva, zahtevajo predlagatelji in izvršitelji današnjega občnega zbora, da banovinsko društvo v Ljubljani takoj izvede § 18 svojih pravil in ustanovi v Mariboru svojo podružnico, h kateri bodo takoj začeli pristopati člani mariborskega društva.

Maribor, 25. septembra 1938.

Zapisnikar:

Franjo Cvirn

Humar Ivan

Predsedovatelj:

Purkhart Josip

Overovatelj zapisnika:

Bregant Hinko

Popravkarstvo

Naš tiskovni zakon je sicer precej strog in ne more se mu očitati prevelika ohlapnost ali milina; kar se tiče popravkov, pa ne pozna ozkosrčnosti in dopušča svobodno izživiljanje po mili volji in v veliko zadovoljstvo popravkov željnih interesentov.

Te svobode so se poslužili tudi tisti gospodje odborniki mariborskega društva drž. upokojencev, ki s čudovito trdovratnostjo nasprotujejo združitvi vseh slovenskih drž. in samoupravnih upokojencev v eni organizaciji in se krčevito oklepajo samostojnosti mariborskega društva.

Poslali so nam kar dva obširna popravka na razna naša poročila, ki so jih sicer svojim članom že tiskana servirali v agitacijske namene v obliki „Sporočila št. 6“; z neko muhavostjo pa zahtevajo sedaj, da jih priobčimo še mi, dasi so popravki neresni in mestoma celo smešni ter le potrjujejo to, kar smo mi poročali.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da v vsem našem precej obsežnem poročilu o izrednem občnem zboru dne 31. julija t. l. v Mariboru kljub velikemu trudu niso našli več nego eno točko, kar je dokaz, da je bilo naše poročilo v resnici objektivno in točno. Pa še ta edina točka popravka ne drži. Gospod inšpektor Vrbnjak namreč trdi, da je izjavil delegatom ljublj. društva, „da smejo... in podati samo kratka stvarna pojasnila“. V svoji razburjenosti se očitvidno ne spominja več dobro, da je pred zborovanjem izjavil delegatoma, da smeta sporočiti samo pozdrave. Šele ko se je tekom zborovanja zaradi tega njegovega stališča javljala velika ne-

volja med zborovalci in so kategorično zahtevali, da mora ljublj. delegat dobiti besedo, je obljubil to storiti in je naročil dr. Vidicu, naj se omeji na kratka stvarna pojasnila! S tem v zvezi je tudi popravek gosp. Vrbnjaka, da je dal besedo dr. Vidicu „iz lastnega nagiba in ne glede na proteste v začetku zborovanja“. Kako se naj to dokaže? Saj ne vemo, kako je bilo tedaj v njegovi notranjosti! Vendar ima več verjetnosti naša verzija, da je podelil besedo „pod pritiskom glasnih protestov“, ker je prvotno dopustil samo pozdrav in šele proti koncu debate „kratko pojasnilo“.

Popravek ne priznava v Ljubljani „centralnih oblastev“; mi pa smo mnenja, da so v Ljubljani centralna oblastva Kr. banske uprave in da so tam pokojnine nakazujoča oblastva: Dravska finančna direkcija, železniška direkcija, poštna direkcija itd., pri katerih so večkrat potrebne intervencije, in da se za osebne ali ustne intervencije doslej — hvala Bogu! — ne plačujejo takse in kolki.

„Nevarnost“ za pokojninski sklad in za društveno premoženje je še vedno največje strašilo za preplašene in ustrahovane člane marib. društva. Vendar si gospodje z ozirom na jasne izjave ljublj. društva ne upajo več trditi, da bi se to društvo moglo ali hotelo polastiti mariborskih dobroteljskih institucij in pobasati njihove fonde. Zato se pozivajo na § 24 društvenih pravil. Pri tem pa namenoma prezirajo glavno, t. j., da bi pač avtonomna podružnica v Mariboru bila tisto **slično društvo** v Mariboru, kateremu bi pripa-

dalo društveno premoženje, zlasti ako bi se člani mariborskega društva kompaktno inkorporirali v skupno društvo, kakor je bilo to prvotno zamišljeno. Ali pa imajo morda ti intransigentniki že sedaj skriven namen, da bi, ako končno propadejo s svojim trdovratnim odporom, ustanovili v Mariboru **ново društvo**, kateremu naj bi potem pripadlo premoženje sedanjega društva, in da zato že sedaj preludirajo temu namenu?! Gospodje, če trezno preudarite položaj, boste morali pač priznati, da bo po našem skromnem mnenju merodajna želja večine in da peščica trdovratnežev, ki bi ustanovila svoje „justament društvo“, ne bi mogla zahtevati zase premoženja sedanjega marib. društva. Vse strašenje in plašenje članov, „da s fuzijo obeh društev lahko pridejo ob njihove težko plačane prispevke in društvene prihranke — je torej le gol manever in ogabna spletkatistih par mož, ki se tako krčevito oklepajo svojih stolčkov in so nedostopni za vsako pametno besedo in za vsak stvarni argument.

Zanimivo je tudi zvijanje in zavijanje gospodov proti očitku „demagoške laži“ o pobiranju članarine, kjer pravijo: „res pa je, da... nikjer pa ni bilo objavljeno ali mariborskemu društvu sporočeno, da ta predlog ni bil sprejet ali da se je preklical“. Mi pa mislimo: Tam, kjer so gospodje izvedeli, da je neko društvo stavilo dotični predlog, so **morali obenem tudi zvedeti, da je bil ta predlog odklonjen** (marib. društvu se posebej ni sporočilo niti eno, niti drugo); **preklicati pa ni bilo treba, kar ni bilo nikdar sklenjeno.** Očitek demagoštva torej sedi in gospodje so se lepo ujeli v svoji zánjki.

To je samo par pripomb na razne točke mariborskih popravkov. Na enako trilih nogah kakor te točke stojijo tudi ostale trditve mariborskih popravkarjev. Toda predaleč bi nas vodilo, ako bi hoteli zavračati prav vse njihove trditve, ker se nam zdi, da smo že dovolj premlevali vse spletke, zoper katere se moramo boriti.

V svesti smo si, da zastopamo pravično stvar, in zato lahko hodimo ravno pot in se nam ni treba posluževati ovinkov, ne zavijanja, niti neresnic. To prepuščamo radi gorečim zagovornikom še nadaljnje razcepljenosti slovenskih državnih in samoupravnih upokojencev, katerim velja osebna nečimernost in pretirano samoljubje več nego interesi vseh upokojencev.

Društvena kronika

Posmrtni sklad

a) Vsi člani, ki še niso prijavi svojega pristopa k PS, se opozarjajo na izredne ugodnosti, ki jih nudi PS.

Že po preteku šestih mesecev po vplačilu enkratne pristopnine in šestmesečnih obrokov članarine po 10 din se izplača svojcem umrlega podpora v znesku 500 din, po enoletnem članstvu 1000 din itd., torej približno osemkrat toliko, ko-

likor je vplačal. Ta podpora se stopnjuje do zneska 2000 din. Podpore se pa lahko zvišajo, kakor hitro bo to dopuščalo stanje rezervnega fonda. O tem odločajo člani na občnih zborih. Čim več bo pristopilo članov, tem preje bo dana ta možnost.

V interesu vsakega člana je torej, da pristopi k posmrtnemu skladu našega društva, četudi je že drugod zavarovan. Dolžnost pa je tudi, da člani opozarjajo še neorganizirane upokojence na naš posmrtni sklad, ki edini nima starostne omejitve za pristop.

Opozarjajte tudi aktivne nameščence(ke), da lahko pristopijo kot izredni člani z enakimi pravicami, predvsem tiste, ki stopijo v kratkem v pokoj.

b) Člane našega posmrtnega sklada opozarjamo na § 2, zadnji odstavek, Pravilnika, ki se glasi:

„Vsak član lahko ob vpisu na pristopnici ali v zaprti kuverti najkasneje v teku 6 mesecev po vstopu označi ime tiste osebe, ki je pooblašena sprejeti posmrtno podporo, in izroči to kuverto, oziroma jo pošlje društveni pisarni v Ljubljani, Wolfova ulica 10/II. To izjavo ali vsebino kuverte lahko član s pismeno izjavo po želji izmenja.

Društvena pisarna je v Wolfovi ulici št. 10 (Dolenčeva — sedaj Peliconova hiša) preko dvorišča v drugem splotju, 2. nadstropje. Telefonska št. 4553.

Nove predstavke našega društva

1. Št. 376/38 3. oktobra 1938.

Direkciji državnih železnic

v

Ljubljani.

Podpisano društvo si dovoljuje predložiti v prigrubu prošnjo, naslovljeno na generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu za razširjenje 50% popusta vozne cene vsem drž. upokojencem na podlagi njih legitimacij v vseh razredih vlakov za neomejeno število voženj v obeh smereh od sedanjih 20 km na 50 km od izhodne postaje.

Zaradi vednih redukcij so vse pokojnine globoko pod eksistenčnim minimumom in bi ta ugodnost brez vsakega dvoma tudi znatno dvignila frekvenco prometa, torej bi bila v znatni meri tudi v korist dohodkov državnih železnic.

Iz tega vzroka in iz v prošnji navedenih nadaljnjih utemeljenih razlogov vljudno prosimo, da naslov priporoča generalni direkciji to razširjenje.

2. Št. 376/38 3. oktobra 1938.

Generalni direkciji državnih železnic

v

Beogradu.

Generalna direkcija državnih železnic je priznala v začetku tek. leta vsem državnim upokojencem na podlagi njih legitimacij ugodnost polovične vozne cene za neomejeno število voženj v obeh smereh do razdalje 20 (dva)deset km od izhodne postaje.

Ta olajšava pomeni znatno izboljšanje ugodnosti le za 12 voženj brez ozira na razdaljo. Vendar se je izkazalo, da je relacija do 20 km prav za razmere v Dravski banovini pretesna, ker ne dopušča ugodnosti znižane vozne cene do onih

železniških postaj, ki prihajajo za gospodarske in turistične interese najbolj v poštev.

Kot primere za to si dovoljujemo navesti razdalje za **Ljubljano glavni kolodvor**: Kranj (30 km), Radovljica (49 km), Tržič (48 km), Kamnik (24 km), Zagorje (47 km), Višnja gora (32 km), Vel. Lašče (46 km) in Logatec (38 km).

Za Maribor: Poljčane (33 km), Brezno—Ribnica (36 km) in Ptuj (38 km).

Za Celje: Trbovlje (37 km), Sevnica (40 km), Pragersko (48 km) in Velenje (38 km).

Zato si dovoljuje podpisana organizacija drž. upokojencev v prid svojih članov kakor tudi v korist dohodkov drž. železnic predložiti generalni direkciji najvdanejšo prošnjo, da blagovoli priznati drž. upokojencem 50% popust vozne cene v vseh razredih vlakov na razdalji

do 50 (petdeset) km.

t. č. tajnik.

t. č. predsednik.

3.

Št. 376/38.

3. oktobra 1938.

Društvu državnih in samoupravnih penzionera savske banovine,

kot poslovodeči upravi banovinskih društev drž. penzionerov

v

Zagrebu.

V prigrubu pošiljamo prepis prošnje na generalno direkcijo drž. železnic za razširjenje 50% popusta vozne cene vsem drž. upokojencem na podlagi njih železniških legitimacij za neomejeno število voženj od dosedanjih 20 km na 50 km, — kakor tudi prepis dopisa na tukajšnjo direkcijo drž. železnic, in to sporazumno s tukajšnjim direktorjem drž. železnic, ki je obljubil, da bo to prošnjo priporočal.

Smatramo za potrebno, da to sporočimo Vam, kot poslovodeči upravi s prošnjo, da slično prošnjo predložite generalni direkciji drž. železnic potom zagrebške direkcije — seveda s spremembo oz. navedbo važnejših razdalj iz Zagreba do pomembnejših podeželskih centrov v savski banovini do razdalje 50 km iz vidika gospodarskih oz. turističnih interesov (n. pr. Rajhenburg 47 km, Krško 43 km, Brežice 34 km, itd.), seveda v imenu vseh banovinskih društev.

To bi bil znaten uspeh, ki bi še bolj utrdil zaupanje drž. upokojencev do banovinskih društev v teh težkih časih splošnih neuspehov in neupoštevanja naših upravičenih teženj.

Z bratskim pozdravom

t. č. tajnik.

t. č. predsednik.

Posvetovalnica - informacije

Doklada za otroke.

1.) Neka članica je vprašala, ali ima pravico do doklad tudi v počitniških mesecih, ako je otrok dovršil šolo s koncem junija.

Odgovor: Otrokom pripada doklada za časa počitnic le med posameznimi šolskimi leti. Če otrok konča, to je dovrši šolo, ga šola ne vodi več v svoji evidenci, zato mu tudi doklada ne pripada.

Če stopi otrok v uk, se to ne smatra za redno šolanje, zato takim otrokom doklada ne pripada. Po 16. letu starosti, pa najdalje do 23. leta pripada doklada le, če se otrok redno šola.

Vdovska pokojnina.

2.) **Vprašanje:** Ali ima vdova, ki je bila ločena od svojega moža pravico do pokojnine po njegovi smrti.

Odgovor: Vdova ima pravico do pokojnine po smrti svojega moža, če ni ločena po predpisih rimskokatoliške cerkve. (§ 147 uradn. zak. iz leta 1931.) Sodna ali prostovoljna, oziroma sporazumna ločitev ne vpliva, da bi vdova ne imela pravice do pokojnine.

Po smrti moža bi vdova v tem primeru morala priložiti prošnji za pokojnino potrdilo občine, da sta zakonca živela ločeno zaradi zakonskih sporov.

Če bi vdova izvrševala obrt, ne bi to po sedanjih predpisih vplivalo na prejetje pokojnine. Doklade k pokojnini pa bi ji v tem primeru pripadale le, če bi njeni dohodki iz obrti ne znašali v I. razredu več kakor 3000.— Din na mesec, v II. draginjskem razredu 2000.— Din, v III. draginjskem razredu 1000.— Din. (Čl. 25 uredbe 37.600/I ex 1935.)

Vdova ima pravico do pokojnine po smrti svojega moža, neglede na to, koliko časa je bila omožena.

3.) **Pokojnina sirote.** Do kdaj traja in ali se sme uživati tudi za časa kadrškega roka.

Odgovor: Rodbinska pokojnina pripada siroti umrlega državnega nameščenca do 21. leta starosti. Ako nastopi državno službo, izgubi pravico do vseh pokojninskih prejemkov s 1. dnem meseca, ki sledi mesecu, v katerem je nastopil državno službo. Otroci, ki služijo kadrski rok, imajo pravico do pokojnine za časa vojaške službe, ako predložijo dokaz vojaškega oblastva (komande), od kdaj in do kdaj traja ta služba.

4.) **Doklada in pokojnina za otroka po 16. letu starosti, ako ni sposoben za pridobivanje.**

Odgovor: Ko dopolni otrok 16. leto starosti, se mora predložiti potrdilo komisije ali šolske poliklinike, ki ga naj potrdi še en zdravnik v javni službi, (državni, občinski ali banovinski). Nato se bo zanj prejela doklada tudi po dovršenem 16. letu starosti. Potrdilo se mora glasiti, da je bil otrok trajno nesposoben za delo in za pridobivanje že pred 16. letom starosti.

Pred dokončanim 21. letom starosti naj se predloži enako izpričevalo oblastvu, ki je odmerilo pokojnino, da se za otroka prizna pokojnina tudi po 21. letu starosti. Pokojnina, ki jo tak otrok že prejema, bo ostala neizpremenjena, to je se ne bo znižala, ko se bo vložila prošnja za podaljšanje pokojnine.

POZOR!

Želim spoznati upokojenega tovariša-učitelja, ki bi bil zdrav in bi imel zanimanje za majhno posestvo. Ponudbe pod „Ob Savinji“ na upravo „Upokojenca“.

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendè. — Tisk J. Blažnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.